

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMERO 26

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N.R.

DESEMBRE 15. 1941

C R O N I C A

Un altre Nadal i farà un any més de la mort de l'Avi. Per a nosaltres, no és solament un aniversari trist aquest de la mort de Macià, sinó també el dolor d'una espina que duem clavada al cor i que sembla renovar-se cada any en apropar-se aquesta data. Macià fou el cabdill de l'irredemptisme i va marcar la fita més alt del nostre moviment nacionalista. Fou, essencialment, un patriota, no pas un polític. El seu contacte amb els polítics, va marcar el seu fracàs.

Tots els catalans visquem la més gran emoció de la nostra vida en aquella República Catalana del 14 d'Abril, esperances fetes carn viva, somnis convertits en realitat tangible. "...és aquesta la més gran il·lusió de tota la meua vida...", sembla com si ens arribés encara el ressó d'aquestes paraules que, en la penombra de la plaça de St. Jaume i emmig el silenci espectant de la multitud, semblaven pronunciades d'ultratomba.

En aquesta, catalans, i no cap altra la bandera abandonada que ens cal alçar, ara ben alta com a bandera d'unió i de triomf. Endebades cerquem els catalans un cabdill, un símbol amb prou força per aglutinar-nos a tots. Endebades el cerquem en aquest període d'obscuritat que va fer-se després del renunciament més monstruós que pot haver causat la imbecilitat dels nostres polítics. Extingida aquella gran llusor que era l'expressió triomfal de les ànsies de tot un poble, preludi de llibertat i de justícia, cap figura ha tingut un valor autòcton i els seus relleus s'han perdut en la foscor i han passat desaperebut el valor d'actes meritíssims, positivament patriòtics.

Sabem que això que diem no plaurà a molts catalans provinents del camp polític. Tant se val. Tampoc ens plauen a nosaltres les excessives proporcions que se li donen a figures polítiques, quina actuació, diu ben poca cosa per a la resta dels catalans escampats pel món. La consigna és parlar clar, si volem entendre'ns. De la mateixa manera que considerem perturbadors els esforços per erigir un símbol, sense que s'apreci la coincidència d'un va-

lor patriòtic entre els que l'exalcen, ens pertorba igualment, veure encara per Amèrica la supervivència de grups que invoquen el nom de Macià per amparar sota aquesta denominació, actituds que no tenen res de patriòtiques, ni de la rebel·lia, ni del radicalisme ideològic de l'Avi. Partidaristes, sectaris i amb una visió migrada de Catalunya, semblen voler perpetuar el període trist d'una personalitat, gloriosa per molts altres conceptes, però que claudicà una vegada i hagué de seguir claudicant empès per les circumstàncies. Els catalans, no en podem invocar cap de cabdill, és molt trist dir-ho, però es així. Hi han hagut moments exemplars i sublims en la vida dels nostres homes; hi han hagut circumstàncies prou grans per excitar el nostre patriotisme, elevar-lo i fer-lo constructiu. Per aquesta mateixa raó hem de saber tractar aquests moments i aquestes circumstàncies, realçar el seu valor estrictament patriòtic que és ço únic que ens interessa i oblidar la vida anecdòtica dels personatges que no tothom aprecia d'igual manera i que és natural que no hi poguem coincidir tots els catalans perquè no tots obeim a les mateixes reaccions i anar llimant així les oposades inclinacions de repulsió o afinitat que instintivament sentim.

S'ens ha definit a nosaltres com a separatistes de la bona època de Macià. Nó. Som separatistes d'abans de la bona i de la mala època de Macià. El català d'Amèrica obeeix a reaccions sentimentals, patriòtiques. La bona època de Macià, per a nosaltres, fou aquella en que va coincidir, plenament i total, amb aquesta línia d'actuació patriòtica que ha caracteritzat les entitats catalanes d'Amèrica. La visió que guardem de Macià és aquella del seu pel·legrinatge per aquest continent, apòstol de la independència, predicant la República Catalana. Es la de l'emprèstit "Pau Claris"; és la de la Constitució de la República Catalana, de l'Havana. Es aquella època que, en fer viure la fé, va provocar l'adhesió de tots els catalans al redó de les nostres Entitats, la solidaritat i la unió entre nosaltres. Es aquella figura que les plomes més autoritzades d'Amèrica saludaven com la del redemptor d'una

Pàtria esclavitzada i les planes editorials dels periòdics anaven dedicades a una Pàtria decidida a recobrar la plenitud dels seus drets i que veien enernada en la figura que estrenyia, amb calor d'estímul i de veneració, tantes mans de patriotes que havien lluitat per la pròpia independència.

La mala època de Macià, és la bona època dels nostres polítics. En desaparèixer, ingloriosa i sense el més lleu intent de resistència, la República Catalana, s'obria el vast camp de les possibilitats als nostres polítics, però la consciència patriòtica del català d'Amèrica, queia a les profunditats d'un abim, desorientada i confusa. Aquell "jo ho veieu" dels excèptics, circumstancialment adherits per la fe que va inspirar-los un home, era com un punyal que cada dia ens clavéssim més endintre les entranyes. Cada dia era un nou renunciament i una nova humiliació. Anant el temps, per a nosaltres que no vivíem el medi físic de Catalunya, ens havia d'arribar a semblar com si les circumstàncies no haguéssin canviat per nostra Pàtria. Monarquia o República, Mancomunitat o Generalitat, dictadura primo-riverista o bienni negre, era igual, concòrdia a tot drap, ministres catalans, cooperació estreta amb l'Estat opressor, absència d'una política pròpia cada dia més lligats els nostres partits polítics als partits polítics espanyols que a aixó mena la dependència, a ésser domniador o a ésser dominat. Abandonament absolut, igualment, de tota projecció internacional del nostre cas, caient en el buid i resultant ineficaç aquella obra realitzada, durant la dictadura de Primo de Rivera, per les entitats catalanes d'Amèrica amb la significació i valor que l'actuació de Macià a l'exili, va donar-li. Com en aquells temps de la Monarquia la política catalana fou regionalista, malgrat dir-se nacionalista, evolucionant dintre la limitada

concepció d'un problema "espanyol" i el que permetia la inestabilitat d'un règim autònom.

Els catalans no tenim cabdill. Tenim una fita memorable, la República Catalana del 14 d'Abril. Fruit gloriós que no varem saber conservar. Hem de reconquerir-la i defensar-la contra tots i contra tothom.

I és aquesta l'espina que duem clavada al cor. Quan les circumstàncies són totalment favorables als catalans perquè ja no es tracta d'Espanya, sinó de tots els nacionals d'Ibèria que tenim en front el problema, igualment, de la reconquesta de les respectives nacionalitats i un ideal democràtic que no és una pedra fosilitzada en el passat de l'humanitat, sinó una consciència en formació que mina d'arrel l'existència antidemocràtica de l'Estat Espanyol (ficcio d'Estat, segons Prat de la Riba) i que es impossible que pugui subsistir en un món futur; quan es fa evident que en aquesta estructuració futura ha de pesar, principalment, l'afirmació rodona de la nostra voluntat nacional, la por, la indecisió i el silenci, en molts casos, de les nostres personalitats polítiques, les acusa de no haver tingut, ni aleshores ni ara, aquella vocació patriòtica de Macià, ni conviccions arrelades i que aquella falta de fe en el poble no era altra cosa que la pròpia valoració d'un patriotisme limitat.

Macià fou persuadit al sacrifici de la República Catalana per aquells que cregueren de bona fe que Espanya ens respectaria. Aquesta és en síntesi l'explicació en que convenen tots els homes responsables d'aquella situació. L'ideal de Macià, la República Catalana per ell proclamada, no la volgueren trair. Ara és l'hora dones de reivindicar-se i reivindicar la memòria de Macià.

¡Així podrem tenir un cabdill!

SACSEJANT

MES CONFUSIONISME

N'hi ha (¡massa!) en un article de Lluís Bru J. que és comentat en altre lloc d'aquest mateix Butlletí.— L'entestament en la perniciosa i 'guabina' posició de la "conllévancia" i de la "convivència" i l'etern interès dels polítics professionals de no voler com prendre que separatisme y nacionalisme integral són una mateixa cosa i que no significa "aïllament", sinó "deslliurar-se" de les urpes de l'estat aopressor per a reconquerir, internacionalment, la plena personalitat de Catalunya, aquesta toçuderia, repetim, és la que ha extorsionat i extorsiona la UNITAT DELS CATALANS. La tési del Separatisme "reconsagrat" o "enragé", com diuen els "conllévancionis

tes", és la única que conté el denominador comú, el màxim aglutinant per a una UNIÓ, que no és altre que INDEPENDENCIA PATRIA ABANS QUE TOT. No una minoria, sino la majoria dels catalans desespanyolit-zats ho senten interiorment així i si molts no ho han exterioritzat encara, la culpa la tenen els "eurosos" mitges-tintes que mai escarmenten prou. ni s'esmenen, i que encara enyoren molts d'ells els "Visca la Pepa" del temps de l'Estatut... —perdó—... "estatut".

Les censures que l'articulista de- dic aal Separatisme no tenen cap fonament i coincideixen ¡oh, paradoxa! amb les dels nacionalistes (sic) de la III Internacional, quins, fa poc, denun-

ciaren "la maniobra separatista" del Consell Nacional de Londres.

Deplorem aquests pronunciaments del company articulista i confesem que l'extranyesa ens minvá al mínim en veure, al peu del seu nom, l'acotació "Diputat al Parlament de Catalunya".

VISQUES A ESCOLLIR

Nosaltres, els Separatistes, dic, els Nacionalistes Integrals (aixó, així, pot-ser sonará menys estridentment a l'oida d'algúns)— no més en tenim, com a màxim, dos: VISCA CATALUNYA LLIURE! VISCA LA REPUBLICA CATALANA! No sabem encara els que tenen els "ecléctics" del sector (Segueix a la darrera página)

NOSTRA POSICIO

L'esclat de la guerra entre els Estats Units i el Japó, que ja teniem per descomptat des de feia temps, ha servit per a demostrar com la desesperació encega a tots els règims totalitaris, que havien cregut, en un principi, que podrien fàcilment dominar el món. S'imaginaren que les democràcies no desvetllarien mai del seu somni. Quan tot el seu acumulament d'acer i dinamita amb què pretenien sotmetre a tots els pobles lliures, es va esmicolant i desfent-se la seva potencialitat creada a costa de la fam i la misèria dels seus pobles, és que desorientats, vençuts, desesperats davant la desfeta que se'ls presenta, es deixen portar pels seus instints criminals i bàrbars, protant la guerra a tots els indrets. En no poder dominar el món, intenten destruir-lo. Aixó i no res més, demostra l'actuació criminal del Japó, atacant de manera traïdora i indigna, als Estats Units i Anglaterra, mentre els seus parlamentaris feien veure als governants americans, que tractaven d'evitar la guerra.

Així com pensen els indignes militarots que han menat el Japó a la guerra, volem creure que en contra de la voluntat del poble estém segurs que pensen i procedeixen els militarots i falangistes espanyols que amb l'ajuda del fatídic Hitler, tenen sota la seva opressió a tota aquella part de la península ibèrica, coneguda per Espanya. Contra el voler dels pobles que la integren, aquesta colla d'incapacitats, déspotas i criminals, van de bracet amb els únics que poden anar-hi: amb els Hitler, Mussolini i Togo, representació única de totes les malvestats, crims i despotismes que no han estat mai igualats en la història del món, d'aquest món que han pretés posar sota ses petges i que ja avui, els està aixafant a ells, amb el seu viril redreçament.

La submissió d'aquests titelles falangistes —quina escasa visió no els

permés veure que mai podrien dominar els pobles d'Ibèria— als monstres del moment actual, portará a Espanya, com ha portat al Japó, a caure dintre la foguera que ells mateixos han encés. Espanya, des de fa temps sotmesa al domini hitleriá i per tant, a la fam, ala devastació i a la misèria que porten per arreu on van, és la nova víctima assenyalada pel monstre de la maldat, per a prendre part en el banquet de les feres. No haurem de trigar gaire en veure d'una manera clara, el que en la foscor ja és un fet. Aixó és, que sapiguem que Espanya ha entrat a la guerra al costat dels estats totalitaris, representants del salvatgisme més desenfrenat que s'hagi pogut conèixer.

Nosaltres que, des del primer moment, en desfermar-se l'ambició del totalitarisme d'engolir-se a tots els pobles del món, començant per Txecoslovàquia i seguint per Polònia, les simpaties per la qual, quan lluitaven per la seva emancipació, tantes vegades han estat manifestades pels nacionalistes catalans, ens situarem en nostre just lloc, al costat dels pobles que s'encaraven a les inqualificables ambicions dels lladres de pobles i no podem, en aquests moments definitius, deixar de dir el nostre mot.

El Grop Catalunya ha fet saber al President Roosevelt, a Churchill i al

VINDRÀ un dia que els catalans duran a la pràctica aquell pensament profètic que, poc abans de la mort, Francesc Maciá ens exposava en una conversa: "Haurem de fer un altre 14 d'Abril, però totalment català".

Aleshores la sagrada despulla del seu cos i el seu esperit immortal tornaran a la terra de Catalunya. I els patriotes diran:

—Maciá que torna...

(A. ROVIRA i VIRGILI)

President de Cuba que acaba de declarar la guerra a tots els estats totalitaris, la nostra protesta i la nostra adhesió. Nosaltres creiem que ja ha començat la devallada dels assassins de la humanitat, dels usurpadors de llibertats, dels opressors indignes de pobles que no podien defensar-se contra la força bruta acumulada per Alemanya i Itàlia. Nosaltres pensem que, per dissort dels pobles que romanen sota l'opressió dels Franco, Serrano i tants d'altres traïdors que han lliurat els pobles d'Ibèria a les allaus monstruoses del nazisme, l'entrada d'Espanya a la guerra, está per arribar. No pot ésser d'altra manera. Ho sentim per tots aquests pobles, pels nostres que hauran de passar encara més vicissituds. Però esperem l'hora que la seva caiguda serà més estrepitosa i més indigna del que seria si així no fos. Els monstres deuen ajuntar-se per a que tots junts siguin consumits per la foguerada que ells mateixos han encés.

Estem plenament convençuts que el triomf de les democràcies és imminent. Tots nostres vots són per a que així sigui. Totes les nostres esperances estan posades en aquest fet, que ha d'ésser. Es hora doncs que diguem ben clar i ben alt, quin és el nostre deure. Amb totes les nostres forces al costat dels qui defensen la llibertat del món!

Es hora de que la unió de tots els catalans sigui ben ferma i ben compacta per a que, així, la veu de Catalunya pugui fer-se sentir en els moments definitius de l'estructuració del món, basada en els principis que proclamaren Roosevelt i Churchill i acceptá Stalin.

Creiem que l'hora de l'alliberació dels pobles s'está atancant. Unim-nos tots els catalans i treballem, amb dignitat i coratge, amb totes les nostres forces, per la instauració de la República Catalana.

INDEPENDENCIA

Llegíem a "Noticiari Catalá", de Santiago de Xile, un article signat per l'ex-diputat al Parlament de Catalunya, Sr. Lluís Bru J., titulat "Separatistes i Espanyolistes", les dues tendències extremes, diametralment oposades, les quals, al seu entendre, els uns per massa i els altres per massa poc, interfereixen l'acció dels que com ell, són partidaris, simplement, de l'auto-determinació dels pobles.

Aquesta acció entrebancadora l'atribueix als uns, perquè no saben imaginar-se altra cosa que la unitat forçosa amb Espanya i als altres, perquè no volen ni sentir-ne a parlar d'Espanya! i mantenen una posició d'isolament i d'intransigència irreductible que fa impossible pactes i convivència. Als primers oposa que ni **històricament ni voluntàriament** som espanyols i als segons que la economia i la geografia, ens obliguen a establir una convivència la qual "tractem de rompre únicament en aquells casos en què ens sigui difícil o impossible desenvolupar la nostra vida col·lectiva o de poble".

De tot aquest maremagnum d'idees, nosaltres en treiem en conclusió que el Sr. Bru, en el mes de novembre del 1941, encara li te por al "papu" del separatisme. Es la reminiscència d'aquell criteri de que el separatisme vol a Catalunya encerclada de muralles ciclòpies i que no s'hi filtri, de fora, ni tant sols l'aire. Malgrat aquesta idea que en te ell del separatisme, no el refusa, pel que es veu, si a Catalunya li fos difícil o impossible desenvolupar la seva vida col·lectiva o de poble, moment aquest que, pel que es veu també, no considera arribat encara.

I sota la consideració d'aquest criteri, no massa generalitzat per cert, que te de l'ideal separatista, afirma que els separatistes no volem ni pac-

tes ni convivència i els fem impossibles. El que no volem els separatistes és ni pactes ni convivència amb els espanyols. L'enemic natural de Catalunya i de tots els demés pobles ibèrics, és Espanya. I Espanya no és més que Castella exercint la hegemonia política sobre tots els demés pobles d'Ibèria; i espanyols, no ho són solament els castellans, sinó també aquells que defensen la persistència d'aquesta injustícia que es comet amb Catalunya i els demés pobles d'Ibèria.

Peró qui li ha dit que els separatistes no volem pactes ni convivència amb les altres nacionalitats ibèriques? No solament els volem sinó que els considerem necessaris per a destruir aquesta ficció d'Estat que ens subjuga des de fa cents d'anys, ens domina brutalment i ens explota i anul·la les nostres personalitats. Demanem per a elles el mateix que demanem per a nosaltres: la independència. L'articulista hi está d'acord amb aixó. Quan parla al final del seu article d'una cooperació amb tots els pobles ibèrics per la causa de la llibertat, ha de comprendre que no está demanant altra cosa que l'anul·lació d'Espanya com a Estat representatiu de les nostres respectives nacionalitats i la desintegració prèvia i immediata, determinada per la voluntat pròpia dels nacionals de cada una d'aquestes nacionalitats ibèriques, de l'Estat Espanyol. Equival a des d'ara declarar inexistent Espanya i limitar els espanyols, als nacionals de Castella o aquells que mantenen la dèria unitarista i absorvent que ha motivat l'acció política de l'Estat Espanyol.

Posem en ordre els pensaments. No és aquesta la doctrina separatista?

Parla de pobles ibèrics lliures que lluiten per una federació d'Estats peninsulars on hi eapiguen, amb plenitud de drets, totes les nacionalitats

ibèriques. Més confusió encara. Acusar el separatisme d'entrebancador per a defensar, involuntàriament, la doctrina separatista. El separatisme recaba per Catalunya i per les altres nacionalitats ibèriques, la independència prèvia, perquè no es comprén que un poble pugui determinar lliurement les relacions de convivència amb un altre poble, si no está en ús d'una plena sobirania pròpia. Aspirar a l'auto-determinació no és garantir la independència d'un poble. Per aixó és que els separatistes demanem, per part de tots els nuclis i sectors catalans disposats a integrar un organisme d'unitat, la definició prèvia de l'ideal d'independència, com a expressió unànime d'una mateixa voluntat nacional.

Tot el que no sigui aspirar a la independència política, és divagar. Cap poble pot donar-se el règim de govern que li plagui si te hipotecada la seva sobirania. Invocar el dret d'auto-determinació com a solució definitiva d'una qüestió nacional, a més d'infringir una llei natural, és antipatriòtic. Recordem unes paraules de Mahatma Gandhi, referint-se al seu poble: "Sobre la inconsciència del mateix poble, els patriotes han de brillar en l'exemplaritat i l'acció". Es aquesta la posició dels catalans: aspirar a la independència i treballar per ella; preparar el poble, moralment i material, per a que sápigua guanyar-la i conservar-la.

L'auto-determinació representa el dret que haurá d'exercir el nostre poble, en us de la seva sobirania, per a determinar quina mena de relacions vol tenir amb els altres pobles i que no podran atemptar mai a la seva independència perquè seria anul·larlo com a tal. Hi ha algú que s'imagini la constitució d'un Estat, que permetés l'acció de partits anexionistes. De la mateixa manera els catalans no po-

dem permetre que el dia de demà, la inconsciència o la traïció anul·lés la nostra personalitat.

El separatisme recaba primordialment, la independència, perquè aquest és l'únic mitjà de preservar la nacionalitat i garantir la llibertat. Per a la projecció d'una política pròpia, per al desenvolupament d'una idea social, per al progrés en sí, cal que la nació pugui manifestar-se lliurement. No creu en altres lligams que els voluntàriament contrets. Es aquesta mateixa la concepció democràtica de la vida que demana en el seu precepte fonamental: a cada Nació un Estat propi. I en aquesta cooperació d'Estats que responguin a les nacionalitats naturals, es basa l'orientació futura de l'humanitat.

Els catalans hem d'abandonar la visió estreta d'un problema espanyol a la qual ens hi sentim adherits per efecte d'un medi viciat i l'exercici d'una política també viciada, mirant sempre de cara a Espanya, per demanar una gràcia de caritat. Les necessitats geogràfiques i les econòmiques, no ens obliguen, indispensablement, a una supeditació política sinó a relacions de mútua assegurança, defensa i enfortiment. Ni han estat ni seran, sempre iguals. Supeditats a Espanya políticament, existirà sempre l'anti-Catalunya. Lliures la nostra economia es projectarà on li convingui sempre a to amb les exigències universals.

Finalment, els catalans parlem de cooperació amb els pobles ibèrics talment con si no ens haguéssim adonat que tots aquells pobles estan a l'exili en front d'un problema igual de recuperació nacional. Cadascú per a la seva nacionalitat. Es una dèria absurda davant d'unes circumstàncies semblants, imaginar-nos que ens trobem lluitant contra un govern espanyol per a treure'n el major partit possible d'una activitat política conjunta. Nó. Catalans, bascs, gallegos i castellans tenim en front un règim que res pón a una idea imperial, totalitària, en contraposició a la idea democràtica que tots apreciem en una major o

(Segueix a la pàgina 8)

UN ANY MES....

Estem a les acaballes del 1941. Anem a entrar en el nou any 1942. Semblen tontes aquestes paraules que acabem d'escriure doncs és cosa que tothom ho sap. Però nosaltres, que sempre hem comptat els anys que passen perquè havem pensat que en tenir-ne un de més damunt nostre, en teniem un de menys en l'esclavitud de la nostra Catalunya, ho volem remarcar.

Des del 1939, arbora l'Europa en una guerra que l'atueix. L'any que va acabant-se, ha estat de grans aconteixements, doncs no ha volgut anar-se'n sense deixar encesa la guerra en tots els continents. Es d'esperançar doncs, que el 1942, que ja truca a les portes, ha d'ésser testimoni de fets més extraordinaris que marquin, d'una faisó més efectiva, la marxa que haurà de portar el món que es debat en la destrucció de pobles i en l'extermini dels humans.

En el nostre compte dels anys d'esclavitud de nostre poble, en acomiadar l'any que ja fineix, volem sentir entre les malvestats que encara esperen a l'humanitat tota, el goig de veure més a prop l'alba de la pau que

haurà de portar a nostre poble, la seva llibertat.

Per aixó en començar el nou any, fem vots per a que el triomf dels pobles que lluiten per la llibertat del món, signi dintre del 1942.

Per aixó, en nostres desigs d'una Catalunya ben lliure i ben sola, diem a tots els catalans escampats pel món: SALUT I UNIO en la lluita per la reivindicació de nostra terra. Llitem tots, ben junts, per a que la llibertat resplandeixi damunt la desolada i arrasada Catalunya. Que el 1942 faci el miracle de la nostra total UNIO i que ens porti la REPUBLICA CATALANA.

Salut, catalans escampats pel món! Que el 1942 ens retorni a la terra enyorada i desitjada.

Salut, a vosaltres catalans que en la Catalunya sotmesa sofríu de ben a prop les malvestats i els horrors dels botxins que la torturen! Nostres vots són per a que durant l'any que comença, s'acabin els sofriments que amb tant de valor suporteu i ens retrobem, tots, dintre la Catalunya dignificada i deslliurada.

Salut a tots, per la nostra Catalunya independent!

El BUTLLETÍ D'INFORMACIO CATALANA, aspira a ésser un lligam entre tots els catalans. El servim gratuïtament a tot català que el sol·liciti i a aquells altres les adreces dels quals ens siguin facilitades.

Els qui estiguin d'acord amb la nostra obra patriòtica i vulguin adjudicar-nos al seu sosteniment i a la seva creixent expansió, poden fer-ho, retallant i enviantnos el següent cupó:

En.....

Resident a.....

Resident a.....

Població..... Pais.....

contribueix amb la quantitat de:.....

al sosteniment del BUTLLETÍ D'INFORMACIO CATALANA, del "CATALUNYA", GROP N. R., de Santiago de Cuba.

Signatura.

.....

EL CONCERT DE L'ORFEO

El dia 12 de l'actual, al Teatre ORIENTE, va fer la seva primera presentació oficial l'ORFEO CUBA de la Secció Artística de la nostra Entitat. Des de feia temps que el poble de Santiago de Cuba, esperava aquesta presentació i va omplir el teatre en aquella vetlla que serà memorable per a tots nosaltres. Dies abans del concert ja s'havien esgotat totes les localitats, constituint, en tots sentits, un formidable èxit. L'actuació de l'Orfeó fou aollida amb verdader entusiasme i la crítica li ha estat decididament favorable.

Felicitem als cantaires i principalment al nostre estimat Viccini que en aquella nit va consagrar-se com a Director de mèrit indiscutible, malgrat la seva joventut, i producte, principalment, d'un temperament artístic que ha de fer-nos esperar d'ell, encara, altres grans revelacions.

No volem ésser nosaltres els qui donem als nostres lectors les impressions d'aquest concert. Ens limitem a consignar i transcriurem les magnífiques paraules de presentació pronunciades per la Sra. Chalia Rodríguez de Alea, Inspectora Provincial de Música de la Província.

Volem però deixar consignada, breument, la importància de l'Orfeó CUBA, el que és i el que representa.

Des de la seva fundació el nostre GROU va mantenir les activitats corals iniciades amb la seva constitució. Primerament fou un cor d'homes que com activitat principal, cantaven les Caramelles, amb tot el tipicisme, recurrent els carrers i places de la ciutat i fent vibrar l'ambient, amb les nostres cançons, talment com si ens trobéssim en qualsevol indret de la nostra enyorada Catalunya. Més endavant, la densitat dels residents catalans ho permetia, s'anà aixamplant aquesta activitat i ja fou un Orfeó que passà per les successives direccions dels mestres Magi Carbonell i Emmanuel Aleu arribant a un punt gloriós sota la direcció del mestre Ernest Cer-

Juan Viccini—Director.

vera. La crisi econòmica que sofria aquest país, d'una banda i de l'altra el canvi de la situació política operada a Catalunya, varen provocar la dispersió dels catalans, bona part dels quals, entre ells el propi Mestre Cervera, iniciaren el retorn a la Pàtria. Des de feia alguns anys, doncs, que les activitats corals eren practicament nul·les i limitades unicament, per l'entusiasme i patriotisme dels que havem restat ací dels antics orfeonistes, a l'actuació en actes patriòtics i tradicionals.

Per altra part, el GROU que ha viscut sempre amb buna total i absoluta compenetració amb els cubans, sentint a l'impuls d'unes mateixes emocions, ha estat també casal acollidor, tothora, de llurs impaciències culturals i artístiques i ha caloritzat sempre aquelles iniciatives que s'han produït al seu entorn. L'història del GROU, és prou eloqüent en aquest sentit.

Per aixó és que, ara, consignem amb goig l'existència de l'Orfeó CUBA, fruit d'aquesta compenetració. Quan per tantes causes diverses, entre els nostres, s'ens feia difícil reviu-

re l'Orfeó, sorgeix d'entre aquesta joventut entusiasta que conviu amb nosaltres el propòsit de reviuir aquesta activitat i sentint-se identificats amb nosaltres, al nostre redó, és ja una hermosa realitat aquest Orfeó, integrat totalment per cubans, que per l'intelligent direcció del seu Mestre i per l'empenta i el braó que porta, haurà de posar molt alt el nom de Cuba, amb el qual es denomina per raó de dret i de sentiment. En aquest primer concert, els "vells" ja havem pogut experimentar aquesta doble emoció que significa escoltar la nostra llengua vibrant dolça, ardida i forta en les nostres cançons, amb aquella mateixa intensitat de sentiment que nosaltres hi posàvem, exhalada per pits cubans. És tot un símbol... la nostra Pàtria i la Pàtria dels nostres fills.

LES PARAULES DE PRESENTACIÓ

La Sra. Chalia Rodríguez de Alea, en presentar a l'Orfeó, va pronunciar aquestes paraules:

Señoras; Señores:

Sea mi primera palabra de excusa —mi palabra humilde, pobre, falta de elocuencia y de doctrina—, por haberme arriesgado a aceptar la digna misión con que me ha honrado la prestigiosa sociedad "Grop Catalunya", superior a mis merecimientos, de hablarlos a vosotros en esta noche de fiesta, de hermosa fiesta de arte, plácido oasis de ventura por el alma atormentada por ese crudo materialismo que amenaza constantemente con el derribo de los más elevados ideales, de esos ideales sin los cuales la vida no tiene sentido y la existencia humana sería un retorno fatal a la caverna del hombre primitivo, a quien la maraña y la piedra no le permitían admirar el azul infinito del cielo....

¡Benditas, sean, pues, estas fiestas de arte que perpetúan a través del tiempo esa ansia generosa, ese anhelo purísimo del hombre, de superarse a sí

mismo, sobre la naturaleza bárbara y sangrienta! ¡Benditas sean porque nos enseñan que sobre el oro de los escudos resplandece magnificante y sereno el sol del ideal, amo y señor de la vida, y porque díenos del imperio eterno del espíritu, el único inmortal...!

Y el "Grop Catalunya", que con tan sincera simpatía, desde hace largos años, da lustre a nuestra sociedad, ha sabido mantener encendida la antorcha de luz del ideal para iluminar la senda escarpada del Sinaí espiritual. Jamás ha podido el "Grop" dormirse en sus laurels; nunca ha abandonado o descuidado su cruzada magnífica, ni aún llevado por el sentimiento de haber triunfado o realizado a satisfacción plena sus empeños artísticos. Esto, muy lejos de significar para los catalanes radicados en esta ciudad la contemplación estéril de la obra realizada, ha sido un estímulo para proseguirla con mayores bríos. Y así vemos, en recorrido rápido, sintético, que en 1910 el "Grop" presentó su primer grupo de cantantes con el nombre de "Esbart Cantaire", el cual, dos años después, quedó cons-

tituido en "Orfeón Catalunya", bajo la dirección del recordado Maestro Magín Carbonell Rigual. Dicho Orfeón actuó por primera vez en este mismo teatro, con un éxito muy lisonjero, habiendo hecho su presentación el ilustre Liceñiado Don Eudaldo Tamayo Pavón. Con el fallecimiento del malogrado maestro Carbonell, pasó la dirección al Maestro Emmanuel Alet, con el Orfeón algo reducido; pero, como el Ave Fénix, éste resurge en 1923 bajo la experta batuta del Maestro Ernest Cervera, quién, con gran entusiasmo y acierto, y por el largo período de diez años, hizo del orfeón una masa coral de gran relieve. Y ahora nuevamente, con su calor proverbial, en el notorio empeño de cumplir su sacerdocio de cultura, su sagrado ministerio, la sociedad catalana —digna heredera del inmortal Clavé, quien introdujo en Cataluña los coros que luego se extendieron por España y América,— le entrega la antorcha al nuevo lampadóforo infatigable y le dice: "Ve hacia el porvenir y lleva por arma tu batuta!"; porque, señores, hay que creer en la eficacia de esa

arma constelada de armonías.

Y así hoy tenemos responsable de las glorias del "Orfeón Cuba", bajo el palio del "Grop Catalunya", a un joven maestro cubano, que nos ha dado ya pruebas, en alta y completa expresión, con pujanza y denuedo, de su gran valor: Juanito Viccini. Maestro que acusa una vigorosa personalidad artística, con responsabilidad consciente, con preocupación honda, con la reflexión serena y empeñosa de cuantos tienen el deber de fijar rumbos, de señalar derroteros, ha formado el grupo que nos tiene reservados para esta noche sus brillantes primicias, que sacudirán fuertemente nuestras fibras más íntimas como tierno idioma que le habla al corazón.

De una mirada pronta y ligera al programa, se echa de ver qué ciclópeo empeño es el del "Orfeón Cuba", qué envergadura preside su tesón. Y si es el regalo de esta velada un conjunto de obras de subido valor artístico, seleccionadas con verdadera autoridad, no dejará de apreciarse —para aquilatar cabalmente una trascendencia— la complejidad y la expresividad del

grupo vocal, que es sublime emanación de infinita armonía.

Hago votos, sociedad "Grop Catalunya" y "Orfeón Cuba", caballeros de la esperanza eterna y de la belleza infinita, que hoy os engalanáis con el laurel de un nuevo triunfo, por que jamás la más leve mancha empañe el oro de vuestra gloria y que siempre anide en vuestros pechos el anhelo sublime de la superación, el ansia suprema de las cumbres!

LA PREMSA

Les Cròniques Socials dels periòdics locals "Oriente" y "Libertad", s'han fet ressó d'aquest Concert parlant-ne molt elogiosament.

Dentre les diverses critiques i comentaris aparecents també en la premsa, ha tingut singular importància la del professor, P. Muñoz Blanco, pel seu reconegut prestigi musical.

Presentación del "ORFEON CUBA" del Grop Catalunya N.R.

— Escribe: P. Muñoz Blanco —

La ciudad de Santiago de Cuba ha gozado de las primicias de esta culta Asociación, en su Concierto Inaugural, con avidez esperado y, por fin celebrado en nuestro teatro "Oriente", en la noche del 12 actual, con un lleno rebosante.

Al levantarse el telón y aparecer el flamante orfeón, dió la sensación de una floración de promesas, dentro del más puro Arte, que se desarrolla y ostenta bajo la égida de esa noble y fructífera asociación catalana, que alienta y convive con nosotros, que constantes pruebas de actividad y superación ha tiempo viene dando y que es el siempre desinteresado y acogedor "Grop Catalunya".

La apertura del acto y presentación del Orfeón, integrado por todas las cuerdas en voces humanas, estuvo a cargo de la Sra. Rosalía Rodríguez de Alea, Inspectora Provincial de Mú-

sica de Oriente, la que lo efectuó en lo que justamente podría llamarse oportuna pieza literaria del mas elevado y bello estilo.

Aunque audiciones previas habían creado un ambiente favorable, la sorpresa fué in crescendo en el desarrollo del programa, cuyos números no detallamos, por ser estas notas de brevedad y cortedad forzosas, y, además, por la igualdad en la proximidad de la perfección, cualidad revelada en todas ellas. Afinación, aires, matices, todo ha sido atendido en escrupulosa labor, que debemos notar y aplaudir, en la que resalta el pleno dominio del maestro, al través de una dirección atildada, no exenta de originalidad, ante una masa coral siempre atenta y disciplinada.

Cuando en audiciones memorables, nuestra máxima institución musical, el Conservatorio Provincial, presentó su brillante conjunto coral de voces femeninas, realizó algo providencial; y del magnífico árbol de los coros de los inolvidables maestros Carbonell, Aleu y Cervera, malamente podado por nuestra indiferencia y abandono, ya casi exhausto, brotaron vitales renuevos, hermosos florones: Coral de la Escuela Normal, Sra. M. C. Gutiérrez, Vda. de Casas; Coros religiosos, Mtro. Blasco; del mismo género y el más numeroso, (92 voces), Mtra. Josefa Farré; y, por último, el nuevo orfeón CUBA, el más completo, que motiva estas líneas.

El público aplaudió e hizo bisar dos bellísimas composiciones. Hubo otras más finas y de mayores dificultades, en las que no se registró este favorable incidente; por lo que encontramos atinadas las declaraciones insertas en el programa, en las que el Orfeón aspira "a ser vehículo de cultura musical", pues, es elemental, que una esponja absorberá siempre en relación con la preparación que para ello haya tenido.

Vaya otro aplauso para los solistas, masa coral y su exitoso director Juan Viccini, del Nuevo "Orfeón Cuba".

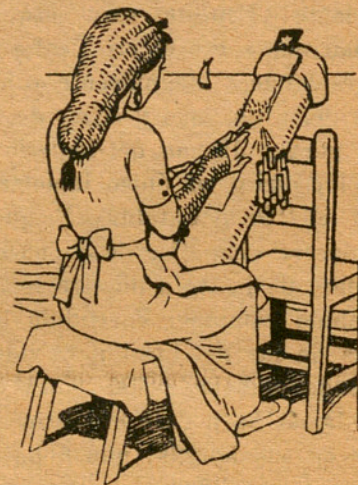
INDEPENDENCIA

(De la página 4)

menor intensitat. Es ara doncs, quan lògicament hem de demanar-los als castellans la restitució d'un dret usurpat: la sobirania pròpia. No és el moment de demanar-los exercitar el dret d'auto-determinació i les garanties corresponents. Es el moment d'exigir-los la justícia que tantes vegades ens han negat i oferir-los la garantia de que el nostre poble expressarà, lliurement, la seva voluntat en relació a una cooperació peninsular.

La solució d'Espanya, està en que deixi d'ésser Espanya.

N. Coll.

**CATALUNYA, PETITA O GRAN,
ES LA UNICA PATRIA DELS CATALANS.**

**ESPANYA NO ES LA NOSTRA
PATRIA, SINO UNA AGRUPACIO
DE VARIES PATRIES.**

CORRESPONDENCIA REBUDA

D'un professional catalá, exiliat i resident a la República Dominicana, acabem de rebre una lletra de la qual copiem els següents paragrafs:

"Tinc al davant dels meus ulls el vostre Butlletí del 15 d'Octubre d'enguany que m'ha deixat un amic i compatriota. Ignorava a seva existència encara que coneixia la vostra tasca cristal·lina, sincera i granítica. La nostra Pàtria ha passat per un seguit de temporals però algú ha tingut cura de conservar encesa la flama del nacionalisme catalá pur i intransigent.

Lluny del free polític de Catalunya, que feia difícil veure el bosc per damunt de les branques, una catalans a Amèrica ensenyeu als qui venen de la mare Pàtria, el camí de la veritat.

Feia anys que coneixia la vostra tasca, des d'aquells temps en que l'Avi, seguint el camí veritable del qual malhauradament, havia d'apartar-se'n, ens aplegava al seu entorn i es formava, en plena dictadura, el primitiu Estat Catalá.

.....
Altres resten a Catalunya, alguns potser desanimats o esperant, ja que estic segur que cap de nosaltres, però, no ha de deixat de sentir aquell amor a la llibertat de la nostra terra que ens feia neguitejar quan les coses no rutllaven massa de pressa.

Tots ens hem trobat, moltes vegades, lluitant per Catalunya. Però, dissortadament, tots lluitavem sota disciplines polítiques diferents. I si l'amor a Catalunya era intacte, ens separaven petites diferències tàctiques o estúpides doctrines socials. Estic segur, malgrat tot, que l'amor a Catalunya ens hauria ajuntat. Avui les diferències d'ordre tàctic han desaparegut i seria infantilisme ajudar als republicans espanyols per aconseguir un altre Estatut i poguer, amb aquest, preparar l'atac per aconseguir la independència. Fracassada en aquest sentit l'autonomia i havent-se demos-

trat en aquests darrers anys que tan enemic de Catalunya és el falangista espanyol com el republicà i no havent-hi entre ells més diferència que la quantitat, nó la qualitat; que el mateix són els de la dreta que els de l'esquerra, que, en fi, així com hi ha entre els catalans un comú denominador, l'amor a Catalunya, n'hi ha, entre els espanyols, un altre: l'odi a Catalunya. Els catalans res en podem esperar de les enteses amb altres partits espanyols. La diferenciació entre Catalunya i Espanya, és raó no tant sols d'ordre social, polític, cultural i ambiental, és d'ordre, cal confessar-ho, racial també.

No tant sols com digué Prat de la Riba, el pitjor enemic de Catalunya és l'estat espanyol, sinó que cal saber que els pitjors enemics dels catalans, són els espanyols.

Hem de lluitar dreturament, net i fort, contra tot l'estat espanyol, contra Espanya. Catalunya i Espanya no poden viure si no són separades. Ni Catalunya amb Espanya, ni Espanya amb Catalunya, tenen, des de cap punt de vista, res de comú. Tot el contrari! des de tots els punts de vista, són incompatibles.

Sense cap apoi històric, sense cap diferència racial, n'hi hauria prou amb la profunda diferència que hi ha entre la concepció de la vida que tenim els catalans i la que tenen els espanyols: entre la psicologia de Catalunya i la d'Espanya, per a que fos lògica i justa la separació d'ambdós països.

Peró, ara m'en adono que estic argumentant-vos, fent-vos doctrina i us prego que em perdoneu. És tantta la meya inquietud espiritual, és aquest sentit la sola cosa que em fa vibrar després de l'ensulsiada que m'ha llençat a Amèrica, que trobo, en aquestes lletres que us dirigeixo, satisfacció per aquest neguit; sigueu-ne ressó i perdoneu-me.

.....
Vosaltres, amics, teniu una gran

responsabilitat perquè teniu una ben guanyada autoritat; un sostinguèren fermes a través de les lluites i indecisions, mantenint tothora l'ideari nacionalista integral. És a vosaltres a qui pertoca de fer de paret mestra de l'edifici renovat del moviment de recuperació catalana. És necessari reestructurar i relligar, unificant-lo, l'esforç dels catalans que, abans que tot, estiguin interessats per la llibertat de Catalunya. Hi ha que fer el motllo d'aquesta organització i qui jugui el paper d'orientador. Aixó te de néixer dels antics catalans d'Amèrica; no podeu fiar-vos dels que hem vingut de Catalunya, ja que estem fets malbé per diferències, conseqüència de les lluites anteriors i per estúpids prejudicis socials; uns per egoisme, altres per cansanci, fa que els catalans que hem arribat a Amèrica no reunim aquelles condicions que vosaltres posseïu per a ésser l'element inicial i directiu del moviment.

Decidiu-vos dones a planejar quelco md'ordre doctrinal y táctic que sigui l'avançada inicial del moviment. La necessitat és comminatória; no pot ésser per més temps que els catalans tinguin d'ésser interpretats per genteta **bon vivant**, comodona i doblegadissa; per tráfugues i vividors; per corredors d'internacionals que condicionin i juguin sempre amb el problema nacional de Catalunya.

.....
Vosaltres teniu que aixecar bandera amb l'ajut de tots aquells que siguem nacionalistes, sense condicions

.....
Aquest moviment te dos perills d'origen: el confusionisme o el que serveixi de palanca a interessos que tes tenen que veure amb Catalunya..

.....
Calen unes declaracions doctrinals i tàctiques ben clares, net i concretes. No és que amb vosaltres hi hagi confusionisme; és amb l'extensió del moviment que pot haver-n'hi.

ACTIVITATS CATALANES

CUBA.—Amb motiu de la traidora agressió del Japó a la gran democràcia Nord-Americana, el GROP va cursar els següents cablegrames:

“Honorable Señor Presidente República.

HABANA.

Catalanes del Grop Cataluña fundado 1907 pro independencia Cataluña protestan de traicionera agresión japonesa a América y ratifican adhesión a las democracias en su lucha por libertad de las pequeñas y grandes nacionalidades.— CARBONELL, Presidente.”

Honorable President Roosevelt.
Washington.

Catalans del Grop Catalunya fundat 1907 pro independència Catalunya protesten de la criminal agressió japonesa a aqueixa gran democràcia i ratifiquen adhesió a tots els Estats en lluita per la seva llibertat i la de totes les grans i petites nacionalitats.— CARBONELL, President.”

“Premier Winston Churchill.
Londres.

Catalans del Grop Catalunya fundat 1907 pro independència Catalunya protesten de la criminal agressió japonesa a vostra gran democràcia i a América i ratifiquen adhesió a tots els Estats en lluita per la seva llibertat i la de totes les grans i petites nacionalitats. CARBONELL, President.”

Els anteriors missatges foren cursats amb data del 8 de l'actual, per acord d'un Consell extraordinari.

HAVANA.— EL CENTRE CATALA també en assemblea extraordinària celebrada el mateix dia 8 de l'actual, va acordar cursar també els següents missatges:

“Honorable Señor Presidente de la República.

Palacio Presidencial.

Centre Catalá Habana ante agresiones traidoras Japón contra Estados Unidos para extender horrores guerra totalitaria a Continente Americano ex-

presa a Vd. identificación sin reservas con pueblo de Cuba y sus instituciones republicanas solidaridad con potencias democráticas y votos profundos por victoria definitiva pueblos aliados en la confianza de que ese triunfo será garantía de independencia para las naciones y respeto por los principios civilizados de dignidad y confraternidad humana en el futuro. Punto. Por acuerdo del Consejo Directivo, Conangla, Presidente; Gilabert, Secretario.”

“Honorable Franklin D. Roosevelt.
Washington.

Centre Catalá Havana envia entusiasta adhesió al poble dels Estats Units i el seu govern contra agressió totalitària.— CONANGLA, President.”

També va fer pública la següent declaració:

“El Centre Catalá de la Habana, ante las agresiones traidoras del Japón contra los Estados Unidos para extender los horrores de la guerra totalitaria al Continente Americano, quiere expresar de nuevo, públicamente, su identificación sin reservas a los sentimientos patrióticos, a los ideales liberalísimos y a las instituciones republicanas de Cuba; su solidaridad con las potencias democráticas; así como su fe y sus votos profundos por la victoria definitiva de los pueblos aliados, en la confianza de que ese triunfo salvador habrá de traducirse en garantía de independencia para las Naciones naturales y en debido respeto a los principios básicos de la civilización, la dignidad y la confraternidad humanas, en el futuro.”

REPUBLICA DOMINICANA.— Fa poè que els catalans residents a la veïna República, varen celebrar un àpat de germanor en honor de l'artista catalá SHUM.

MEXIC.—Jocs Florals de la Llengua Catalana.— Convocatòria.

A tots aquells, poets o narradors, que l'Esperit governa en llengua catalana, en qualsevol dels territoris on ella és parlada o coneguda, els VII Mantenedors dels Jocs Florals, salut:

Per tal que duri en llocs de llibertat la festa cerimonial del nostre verb, avui a Catalunya bandejat de la vida pública, n'asseguren la persistència a Amèrica les Comunitat Catalanes, mitjançant un torn iniciat per la de la República Argentina i ara seguit per la de Mèxic, a la qual devem l'honrosa comanda del manteniment, en 1942, dels Jocs Florals de la Llengua Catalana, que s'escauran el dia 3 de maig.

PREMIS ORDINARIS

Tres premis tradicionals, corresponents als tres mots inspiradors dels Jocs Florals de Barcelona —**Patria, Fides, Amor**— seran lliurats, respectivament, al millor poema premiat en cada un dels tres ordres.

— L'ENGLANTINA d'OR serà adjudicada a la millor poesia d'esperit patriòtic, o d'alguna manera reminiscent de Catalunya, adés considerada en la llegenda i la història, adés en els costums o en la seva pareença natural.

La VIOLA d'OR i d'ARGENT, a la millor poesia religiosa o qualificada per noble sentiment d'humanitat.

LA FLOR NATURAL, premi anomenat d'honor i cortesia, serà otorgada a la millor poesia vinguda a concurs; de tema, doncs, que s'encomana adientment a la més franca llibertat d'inspiració. En seguiment del costum antic, qui haurà guanyat aquest premi en farà ofrena a la dama de la seva elecció, la qual, proclamada Reina de la Festa, lliurarà els premis consecutius als altres autors o a llurs representants autoritzats.

PREMIS EXTRAORDINARIS

UNA COPA ARTISTICA a la millor composició en prosa literària no didàctica.

Premi Fastenrath

De conformitat amb el torn establert l'any 1909, serà atorgat aquesta vegada a l'autor de la millor novella, inédita o bé publicada des del primer

de gener de 1936 al 31 de desembre d'enguany.

Premi Concepció Rabell

En virtut del reglament de la seva fundació, serà atorgat al millor llibre de prosa literària —contes, narracions, viatges, quadres històrics, etc. (exclosos el teatre y la novella)—, inédit o bé publicat des del primer de gener de 1940 al 31 de desembre d'enguany.

La concessió de cada un d'aquests dos premis a obres que reuneixin les condicions establertes, podrà sollicitar-la l'autor o qualsevol particular o corporació, els quals hauran de fer arribar, per a l'examen consegüent, al Secretari del Consistori (adreça de Jesús-dita), dos exemplars de cada obra proposada, abans del migdia del 15 de març de 1942. El Secretari acusarà recepció de les obres presentades.

Les composicions, llevat de les opotants als dos darrers premis extraordinaris, hauran d'ésser del tot inédites; i, absolutament totes, originals i escrites en català del Principat, de les Illes Balears, de València, del Roselló o de la Sardenya.

Tots els treballs, en lletra clara i llegidora i de preferència escrits a màquina, seran adreçats a nom del Secretari del Consistori, Avelí Artís, Uruguay 49, Mèxic, D.F., abans del migdia del 31 de març vinent, acompanyats d'un plec clos que contindrà el nom de l'autor i durà per fora el títol i lema de la composició.

Es tindrà per refusat el premi no recollit abans del 30 d'octubre vinent.

El Consistori es reserva per un any, comptant des del dia de la festa, l'exclusiva propietat de les obres premiades.

Fou dictat aquest cartell de convocatòria a la Ciutat de Mèxic, el dia 29 de novembre del 1941, pels VII Mantenedors.

Josep Carner, President.— Pere Bosch Gimpera.—Joaquín Xirau.—Miquel Bertran de Quintana.—J. Conangla Fontanilles.—Marcel Santaló.—Avelí Artís, Secretari.

CONTRAST DE LLUNYANIA

(D'uns Poemes de Mar, encara inédits)

Visió serena d'un vaixell
o d'unes veles pescadores,
damunt les aigües brilladores
en espectacle sempre bell...!

Per un contrast de llunyania,
alceu al fons de la memòria
la imatge horrible, revulsòria
de la tragèdia més impia.

Enllà, a les aigües conturbades
de l'enyorat Mediterrani,
(com de l'Atlàntic el forani,
rutes, abans, de naus confiades,)

Ronden perverses i traidores
les artimanyes maleides
d'unes potències fraticides
que són d'Atila successores.

I a totes mars de l'hemisferi,
en tots els cels i en totes terres,
aqueixos monstres mouen guerres
i amb crims imposen son imperi,

Ni dreta llei, ni cap justícia,
sinó la ràbia i el carnatge
són el braó del seu coratge
i els esperons de llur cobdícia

Arrassen pobles i fronteres,
maten sens fre i sense mesura,
sembren la mort i la paüra
i són pitjors que pitjors feres.

Res no és sagrat per son deliri
sols el terror és sa consigna,
la crueltat norma maligna,
i el sacrilegi i el martiri.

Pobre del món, sota el guitge
d'aquests bàrbres sanguinaris!:
nacions i pobles d'ells contraris
caurien prompte en esclavatge.

Ciutats i races esvaïdes
foren tractades sens clemència,

i cap humana intel·ligència
ni cap virtut, foren oïdes.

Deu mos en guardi que la fúria
d'aqueixa casta esgarrifosa,
damunt del món, victoriosa,
pugui imposar sa llei espúria!

Mes no hem de témer que aixó sia
puix no hi ha força violenta
que pugui véncer a l'empenta
de tot el món en rebel·lia.

Perqué serien insumises
no sols lse races subjugades,
i les nacions sacrificades,
i les famílies infelices,

sinó que a més de la cridòria
de totes gents d'ànima pura,
s'aixecaria la Natura
en estrabada expiatòria,

per refrenar la ràbia fera
d'eixes llopades maleides
per a deixar-les reduïdes
i esmicolar-les sens espera!...

Visió encisera d'un vaixell
o d'unes veles pescadores,
damunt les aigües brilladores
en espectacle sempre bell!...

Que amb l'aixafada dels tirans
en totes terres i oceans
tingui breu fi la guerra impia;
i els mars, els cels, els horitzons,
sense contrast de llunyania,
veigin lliurades les nacions;
races i pobles sens grillons,
i en justa pau tots els humans,
puguin sentir-se com germans.

J. Conangla Fontanilles.
L'Havana 3 de Desembre 1941.

SACSEJANT

(De la pág. 2)

de les mitges-tintes. Però ens volem permetre donar-los-hi una llista dels que vare mveure publicats al peu d'un manifest del Comité Central del Partit Socialista Unificat de Catalunya, resident a Mèxic:

Visca l'Aliança Nacional de Catalunya; Visca els pobles germans Euskadi, Galicia, Marroc (!); Visca la Union Nacional Espaçola; Visca la República (quina?); Visca la Constitució del 1'31; Visca l'estatut; Visca la U.R.S.S.; Visca Stalin; Visca Catalunya, i... altres.

Ah! I... ¡Visca la Pepa! I... "áteme estas moscas por el rabo".

"PATRIA GALEGA"

Havem reubt el número de Desembre d'aquest portantveu dels gallecs separatistes de La Habana. Son gallecs desespanyolitzats, de vergonya, que no reconeixen altra pàtria que la llur: Galicia. Endavant, germans d'ideal. I que el vostre exemple, com el nostre, avergonyeiqi als gallecs, vases i catalans espanyolitzats.

UN CONSELL

Amics de "Patria Galega", si volén intensificar el vostre "fet diferencial", us aconsellem aquesta norma de conducta: no integréu mai, sigui quin sigui el fí, cap "conglomerado" d'institucions espanyoles. Per tot arreu haveu d'anar amb personalitat pròpia, o no anar-hi. La persistència en la negació de que no sou sustantivament espanyols us donará bons fruits. En palparéu prompte les ventatges. Com que aniréu pel camí recte i just i lògic, mai tindréu necessitat de rectificar. Aixó ho havem experimentat nosaltres: mai havem hagut de rectificar, i els esgarriats, tard o d'hora, ens han tingut que donar la raó. Ara mateix, amb motiu de la guerra i del temor dels espanyols, el poble cubá oriental sap i coneix que la col·lectivitat catalana es quelcom diametralment oposat a la espanyola. Tan és així, que ja alguns "renegats" cerquen una aproximació a nosaltres, per creure's més ga-

rantitzats dient que ja no són espanyols, sinó catalans.

ARA QUE TRONA....

s'encomanen a Santa Bárbara. Però "son verdes". No es pot creure en la sinceritat dels que's giren, avui, cap a les Democràcies. Més de tres anys han tingut de temps per a reflexionar i sospesar la inhumana bestialitat de les aberracions i dels procediments totalitaris. I si ara es presenten com a partidaris de les Democràcies, impossible que sigui amb sinceritat i amb convicció. Es prudent pensar que són llops disfrazats d'ovella, i cal, no precisament rebutjar-los del tot, sino vigilar-los eurosament i sotmetre'ls a "quarantena". La tolerància, per als convertits de darrera hora, a més de tonta, podria resultar suicida. No's pot obrir-los-hi els braços com si es tractés d'ovelles esgarriades, ni menys donar-los-hi beligerància i posicions. Per no haver desconfiat de la hipocresia de les mentalitats totalitàries, han esdevingut tantes i tantes malvestats. ¡Ull, dones, també, amb els que poden esser "gèrmen" de Quinta Columna!

CATALANS ESPANYOLITZATS

S'els pot considerar liberals i demòcrates? Dificilment! El que comença per negar el dret a la llibertat de la seva Pàtria i la prefereix esclava d'un Estat opressor alié, es enemic de la pròpia llibertat, puix cap ciudadá pot sentir-se lliure dintre d'una Pàtria esclava. La llibertat de la nacionalitat vernácula es la font de les llibertats individuals. Aquests catalans, dones, espanyolitzats i els que segueixen, de grat, agrupats sota institucions liberals i demòcratiques, perquè comencen per no estimar, ni desitjar la seva pròpia llibertat.

ELS ASSIMILATS

Els catalans assimilats pels espanyols són aquells que no senten, ni pensen, ni quasi parlen en catalá. ¡I... qué els hi quedarà de catalá? Nosaltres el comparem a lo que passa als aliments en el procés de la nutrició. Aquests aliments passen a formar part de la sustància del cos que els ha assimilat i els residuos no assimilables

els elimina l'acte de l'excrementació.

¿Qué en resta de sustància catalana en un catalá assimilat?

—Noi, porta'm la carota contra gasos asfixiants!

DISJUNTIVA.....

Aclarem que no és la d'en "Dieguito Martínez Bárriz". Aquésta ja ha passat de moda. Es la que s'ens presentarà si Espanya es veu obligada a entrar a la guerra. En aquest cas, el reconeixement d'un govern republicá a l'exili serà imminent per part de les Democràcies. I la disjuntiva dels catalans ¿quina és o quina serà? ¿Donar el suicida espectacle d'una col·lectivitat dividida sota l'hegemonia espanyola, o presentarnos com una UNITAT ferma, compacta, que demana, amb plena personalitat pròpia, la INDEPENDENCIA de la seva petita NACIÓ NALITAT?

El camí es ben clar. Cal aressar l'UNIO DELS CATALANS sota l'única consigna que no exclou a ningú: INDEPENDENCIA PATRIA.

ELS NOUS "LERROUXISTES"

Aquesta és una plaga de la qual n'está infestada l'América. Són tots aquells que, alegant classismes, prejudicis, raons polítiques i diplomátiques (sic) i babejant odis i passions i defensant nteressos creats, ho avantposen tot a la conveniència de la Pàtria, obstaculitzant la UNITAT CATALANA sota le consigna més amunt expesada.

¡Catalans, bons catalans, que no es pugui dir que, col·lectivament, som una raça inferior a la d'altres nacionals d'altres nacionalitats oprimides que han sapigut presentarse davant el món com una UNITAT NACIONAL i com un exemple de solidaritat ciutadana!

FILANTROPIA CAMBONIANA

Llegim que "el rico catalán Francis co Cambó, ex-ministro de Hacienda" ha fet un donatiu de set obres d'Art, inclosos tres Botticellis, al Museu del Prado. I que aquests tres Botticellis i tres primitius i un "fresco" els comprá a Berlín el 1929 en un milló 697 mil pessetes.

Aixó sí es fer "pàtria" i... mèrits!